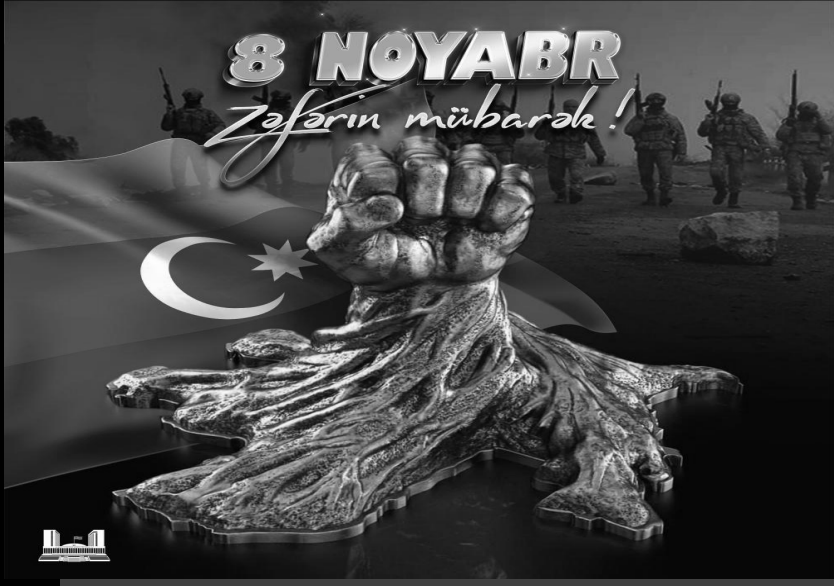
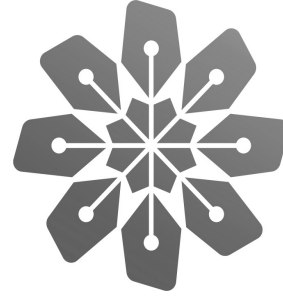

Milli azadlıq, bir millətin özünü idarə etmək hüququ və gücüdür. Bu o deməkdir ki, dövlət daxilində idarə etmək və qərar qəbul etmək səlahiyyəti bütünlüklə millətə məxsusdur və heç bir şəxsə, qrupa və ya sinfə həvalə edilə bilməz. Milli azadlığı iki əsas elementə bölmək olar: milli suverenlik və müstəqillik. Milli azadlıq, müstəqillik ölkənin xarici hakimiyyətin nəzarəti və ya rəhbərliyi altında olmadan özünü idarə etmək qabiliyyətidir. Vahid, bölünməz, ayrılmaz və qeyd-şərtsiz ifadə gücü kimi görünən müstəqillik dövlətin hüquqi meyarıdır.

mütləq milli suverenliyin bərqərar olmasından asılıdır. Ona görə də

edir. Eyni zamanda, suverenlik dövlətin müstəqilliyini və xarici

**Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi**

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

dövlətin resurslarını istismar edir, münafiqə və zorakılığa gətirib çıxarır, ölkəni beynəlxalq səviyyədə təcrid edir. İşğal edilmiş bir xalq yurd-yuvalarından didərgin

Ərazilərimizin işğala məruz qalması dövlətimizə, millətimizə, ölkəmizə 30 ildə çox zərər vurdu. Təbii resurslarımız işğalçı Ermənistan tərəfindən amansızca

Azadlığı istəmirəm qram-qram...

Azadlığın ən birinci şərti insanın, dövlətin heç bir məhdudiyyətə və məcburiyyətə məruz qalmadan öz qərarlarını vermək, hərəkət etmək və istədiyi kimi düşünmək qabiliyyətidir. Bu məfhum başqalarının hüquqlarına xələl gətirmək şərti ilə əxlaqi və hüquqi qaydalarla müəyyən edilmiş şərtidir. Necə deyirlər, bizim azadlığımız başqasının azadlığının başladığı yerdə bitir. Azadlıq həm də öz əməllərinə görə məsuliyyət daşımaq deməkdir və bu həm daxili, həm də xarici amillərlə formalaşır.

Cəmiyyətdə ən yüksək azadlığın, bərabərliyin və ədalətin davamlı olaraq bərqərar olması və qorunub saxlanması yalnız tam və

azadlığın, bərabərliyin, ədalətin təməli milli suverenlikdir. Azadlığın ilkin şərti müstəqillikdir, çünki bir insanın və ya xalqın məcburiyyət olmadan öz qərarlarını verə bilməsi üçün yad gücün nəzarətindən azad olmalıdır. Müstəqillik bu nəzarətsiz idarəçiliyə imkan verməklə azadlığın əsasını təmin edir.

Suverenlik dövlətin öz ərazisi və xalqı üzərində ali, qeyri-məhdud və bölünməz hakimiyyətidir. Bu səlahiyyət qanunlar qəbul etmək, qərarlar qəbul etmək və onları həyata keçirmək səlahiyyətlərini özündə cəmləşdirir və onu dövlətin daxili işlərində ali orqan

siyasətdə öz qərarlarını qəbul etmək qabiliyyətini ifadə edir. Yəni, suverenliyin mənbəyi dövləti idarə edən şəxs və ya qrup deyil, millətin özüdür. Bu prinsip suverenliyin qeyd-şərtsiz millətə məxsus olduğunu təsdiqləyir.

Milli azadlığın və suverenliyin gözlənilən və gözlənilməyən xarici təhlükələrə qarşı qalxanı olmalıdır. Çünki bir dövlətin azadlığı, suverenliyi işğalçı siyasətinə ziddir və bu siyasəti yürüdənlər üçün həmin dövlət bariz təhlükədir. İşğal bir millətin ərazisinin başqa bir dövlət tərəfindən zorla ələ keçirilməsidir ki, biz bu vəziyyətin ən ağırını yaşadığımız. Bu, həmin ərazidə yaşayan insanların azadlığının, müstəqilliyinin və suverenliyinin itirilməsi deməkdir, eyni zamanda milli kimliyə, mədəniyyətə və həyat tərzinə ciddi mənfi təsir göstərir. 30 ilə iki müharibə görmüş, 30 illik zaman kəsiyində müharibə şəraitində yaşamış, illərlə çadır şəhərciyində yaşayan, öz evindən, yurdundan didərgin düşən 1 milyondan artıq insandan soruşmaq kifayətdir ki, söyləsin, işğal nə deməkdir...

İşğal bir millətə, dövlətə siyasi, sosial, mədəni və iqtisadi sahələrdə saysız-hesabsız ziyan vurur, işğal cəmiyyəti yoxsullaşdırır, onun gələcəklərini, maddi təminatını itirməsinə səbəb olur, işğal bir

düşür, insan və mal itkisinə məruz qalır, işğala məruz qalan ərazidəki insanlar ən fundamental insan hüquqlarından məhrum olurlar. İşğal həm də bir millətin ruhuna xələl gətirir, gələcəyə olan ümidləri qırır, sosial-mənəvi travmaya səbəb olur.

İşğal edilmiş ölkənin iqtisadi çöküşü başlayır, işğalçı güclər ölkənin təbii ehtiyatlarından və iqtisadi imkanlarından öz faydalarına istifadə edərək yoxsullaşdırır. İşğal altında olan millət öz müqəddəratını təyin etmək hüququndan məhrum qalır, siyasi təzyiq və təqiblər altında yaşayır. Sosial və mədəni kimlik itirilir, işğalçı güclər yerli mədəniyyəti və kimliyi məhv etməyə cəhd edərək sosial dəyərləri və ənənələri dəyişdirməyə çalışır. Mədəni abidələri məhv edirlər, tarixi saxtalaşdırmağa çalışırlar. İşğal bir millətin varlığını təhdid edən ən dağıdıcı qüvvələrdən biridir.

asına istismar edildi, milli-mədəni abidələrimiz yerlə yeksan edildi, yurdundan didərgin düşən 1 milyondan artıq insan 30 il çətin şəraitdə yaşadı. İnsanlar işğal altında olan torpaqlarına qayıdacağı günü inamla, ümidlə gözlədilər. Azadlığı can yox, vətən azadlığı ilə ölçənlərin sınağı asan olmadı. Natamam azadlığa razı olmayanların, bütöv Azərbaycanı arzulayanların imtahanı da ağır oldu.

Bu gün o gündür. 5 ildir ki işğaldan azad edilən torpaqlarımızın azadlığının ildönümüdür. O torpaqlar uğrunda canından keçən vətən oğullarının, o oğulları böyüdən ataların, anaların günüdür bu gün. Torpaq, sənin uğrunda can verənlərin sayəsində azad olduğun gündür bu gün. Saysız qəhrəmanlıqları olan saysız igidlərin günü...

Zəfər günün mübarək, Azərbaycan!

Lalə Mehralı

